

Vehiculització i
constitució de
comunitats
energètiques
Terrassa

Jorge
Andrey ·
Advocat

1) Quatre prèvies d'un minut:

- a. Antecedents del projecte Terrassa
- b. Què són les comunitats energètiques (CE)
- c. Per què associació com a forma jurídica
- d. Per què comunitat ciutadana d'energia (CCE)

2) Exemples pràctics d'activitats possibles

...ja molt bé, però qui paga!?

3) Quatre models de negoci per fer realitat projectes d'ACC

Antecedents del projecte Terrassa

D'on venim?

2021 juliol: Protocol d'impuls de les CE a 2021 ("LOI")

2022 octubre: Inici de l'estudi per aterrar un cas concret

2023 març: Jornada amb empresaris Terrassa

2023 octubre: Lliurament dels estudis

2024 febrer: Difusió i propers passos

En perspectiva

Temporal: avancem com la transició energètica, lenta però inexorable.

Local: major mida que les CELs pioneres quasi totes petites i alguna mitjana (però 225Khab vs 65Khab PdLL). Una mida gran implica majors oportunitats i ambició possible, però també mes actors (ningú enrere) a nivell social i empresarial i menys agilitat decisòria

Què són les CE?

Estan relacionats... però no són el mateix! La seva utilitat és molt diferent.

Conceptes	
Figures jurídiques	
Sectorials elèctriques	Vehicles jurídics
Projectes concrets	

Per què associació

1	A	L	M	R	S	T	Y	AE	AF
1	DADES DE L'ENTITAT	QÜESTIONARI							
2	NOM	2. Us interessaria participar en un autoconsum col·lectiu / compartit de l'energia produïda per instal·lacions fotovoltaïques de la comunitat energètica?	3. Atesa la vostra forma jurídica i organitzativa, podeu identificar impediments o barreres a l'hora de formar part de la comunitat energètica i signar contractes per adquirir aquesta energia amb la pròpia comunitat energètica?	5. Teniu disposició a aportar capital a la comunitat energètica per fer les inversions en instal·lacions fotovoltaïques?	6. Podeu aportar suport i recolzament a la comunitat energètica per altres mecanismes que no siguin l'aportació de capital?	7. Teniu disposició a participar com a membre fundador d'una nova entitat jurídica que doni forma a la comunitat energètica local?	8. Quina és la motivació que porta a la vostra entitat/institució/empresa a voler participar en la creació d'una comunitat energètica de caràcter local? Què espereu d'aquesta comunitat?		
3		SI/NO	Resposta	SI/NO	Observacions	SI/NO	Si, amb independència de la seva forma jurídica	Observacions	Resposta
4	SANMY, S.A	SI	No tindriem cap impediment			SI	SI		Afavorir la transformació energètica i aprofitar les seves avantatges
5	BERCOFRED SL								
6	KM0 ENERGY								
8	PONT AURELL Y ARMENGOL SL	NO		NO		SI	NO		
9	AECA								
10	La Factoria (Antiga Fundació Caixa de Terrassa)								
11	PACKFEEDER SL	SI	NO, SEMPRE QUE HI HAGUES FLEXIBILITAT DE SORTIDA EN CAS QUE L'EMPRESA ES MOGUES FORA DE CAN PETIT PER RAONS D'ESPAI	SI	DEPENDENT DE LES EXPECTATIVES DE RENDIBILITAT	SI	SI	EN PRINCIPI ESTIC OBERT A AVALUAR LA POSSIBLE PARTICIPACIO, PERO NO COM A CONSUMIDOR (PACKFEEDER SLU) SINO COM A PRODUCTOR (NATURA CB)	RENDIBILITZAR LES COBERTES DE LES EMPRESES AL TEMPS QUE ACONSEGUIR UN ESTALVI PER ALS CONSUMIDORS AMB L'APORTACIÓ VERDA AL MEDI AMBIENT
12	FUSTES TERRASSA SA								
13	TAG AUTOMOTIVE S.L	SI	NO			SI			El preu de l'Energia Elèctrica. Tenim una coberta amb 600MW Pic excedents el cap de setmana i necessitats durant la setmana.

Per què associació

	Pros	Contres
Associació	<ul style="list-style-type: none"> - Compleix amb els requisits i encaixa en la definició tant de la comunitat d'energies renovables (CER) com de la comunitat ciutadana d'energia (CCE). - Poden constituir associacions les persones físiques i les persones jurídiques, privades i públiques (s'exigeix un mínim de tres persones). - No s'exigeix l'aportació d'un capital mínim a l'hora de constituir-la. - Més fàcil per justificar (91-3 portant a) 137.4 lletra b): "declarades d'utilitat pública") l'adjudicació directa de cobertes demaniales. - Utilitat pública facilitat per signar convenis de col·laboració (48.3 Ley 40/15)	<ul style="list-style-type: none"> - No pot exercir ni l'activitat de distribució d'energia elèctrica ni l'activitat de comercialització d'energia elèctrica. - Només poden dur a terme activitats econòmiques que siguin accessòries o subordinades a la seva finalitat, i sempre que els rendiments que en deriven es destinin exclusivament al compliment d'aquesta finalitat. No ofereix les mateixes garanties econòmiques que una cooperativa o una societat mercantil a l'hora d'operar en el tràfic jurídic. - Règim de responsabilitat menys limitat que en el cas de la cooperativa o les societats mercantils (sobretot en cas d'associacions no inscrites en el Registre).
Cooperativa	<ul style="list-style-type: none"> - Compleix amb els requisits i encaixa en la definició tant de la CER com de la CCE. - Permet exercir determinades activitats del sector elèctric (comercialització, distribució, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> - Requisit mínim de deu persones físiques sòcies (cooperativa de consumidors i usuaris). - Es requereix un capital social mínim de 3.000 € per a la seva constitució. - El règim documental, comptable i de funcionament intern és més estricte que en una associació.
Societat mercantil (S.L)	<ul style="list-style-type: none"> - Compleix amb els requisits de les CER i CCE sempre i quan es formulin correctament els Estatuts i s'exclouï l'ànim de lucre subjectiu - Permet exercir determinades activitats del sector elèctric (comercialització, distribució, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> - Es requereix un capital social mínim de 3.000 € o de 60.000 € en funció de S.L. o S.A. - El règim documental, comptable i de funcionament intern és més estricte que en una associació.

Per què associació

La voluntat real dels potencials socis: d'acord amb les respostes, la gran majoria busquen compartir serveis energètics i energia excedentària de les seves pròpies instal·lacions. Per contra, no hi ha voluntat d'aportar capital social a un vehicle nou del que no tindran control efectiu per que sigui aquest el que financi i exploti les instal·lacions. Tampoc per promoure parcs FV sobre terreny per venda d'energia ni constitució d'una comercialitzadora pròpia. És a dir el que majoritàriament es busca és la creació d'un espai que faciliti la compartició d'energia i coneixements, en la que hi puguin participar els ens públics i que potencia la marca Terrassa. El seu objecte central per tant no és el exercici d'una activitat econòmica.

L'anàlisi aplicat de pros i contres: Tenint en compte l'anterior, les avantatges (facilitat per accedir a finançament i garanties bancaries, agilitat en la contractació de serveis, cap límit a exercici d'activitat econòmica, etc.) de les cooperatives i les societats mercantils (aplicats al cas i les necessitats concretes) no compensen la major complexitat que aquestes impliquen (obligacions fiscals i comptables derivades d'exercir activitat econòmica, aportacions, entrades i sortides socis) respecte al vehicle més simple (en sentit positiu): associació.

El valor de lo simple i la necessitat d'adaptar-se a la realitat

Per què CCE

j) Las comunidades de energías renovables, que son entidades jurídicas basadas en la participación abierta y voluntaria, autónomas y efectivamente controladas por socios o miembros que están situados en las proximidades de los proyectos de energías renovables que sean propiedad de dichas entidades jurídicas y que estas hayan desarrollado, **cuyos socios o miembros sean** personas físicas, pymes o autoridades locales, incluidos los municipios y cuya finalidad primordial sea proporcionar beneficios medioambientales, económicos o sociales a sus socios o miembros o a las zonas locales donde operan, en lugar de ganancias financieras.

k) Las comunidades ciudadanas de energía, que son entidades jurídicas basadas en la participación voluntaria y abierta, cuyo control efectivo lo ejercen socios o miembros que sean personas físicas, autoridades locales, incluidos los municipios, o pequeñas empresas, y cuyo objetivo principal consiste en ofrecer beneficios medioambientales, económicos o sociales a sus miembros, socios o a la localidad en la que desarrolla su actividad, más que generar una rentabilidad financiera.

Per què CCE

El MITECO publica la propuesta del Real Decreto para regular las comunidades energéticas

21 de abril de 2023.

autoconsumo

[Por Jorge Andrey, abogado experto en energía](#)

Real Decreto de comunidades energéticas: alegaciones como terapia

Viernes, 23 de junio de 2023

La efervescente actividad transformadora al amparo del concepto comunidades energéticas sólo se iguala a las justificadas ansias del sector de ver reflejado en el BOE (que más vale tarde que nunca) un auténtico marco jurídico favorable para las comunidades de energía renovable (CER) y comunidades ciudadanas de energía (CCE). Las directivas que alumbraron estas figuras jurídicas lo hicieron acompañándolas desde su origen del mandato a los Estados miembros de introducir facilidades y ventajas concretas para estas entidades. ¿Cumple el proyecto de real decreto las expectativas? Hagamos terapia. Un artículo de [Jorge Andrey](#).

e) Se considerará que los socios o miembros de una comunidad de energías renovables están situados en las proximidades de un proyecto energético de dicha comunidad:

i) cuando el proyecto sea desarrollado en municipios de hasta 5.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles, tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en el municipio donde se desarrolla el proyecto, así como los de municipios directamente colindantes con éste, siempre que la población de éstos considerados individualmente no sea superior a 50.000 habitantes y que la población del conjunto de los municipios, incluyendo aquel en el que se desarrolla el proyecto, no sea superior a 50.000 habitantes.

ii) cuando el proyecto sea desarrollado en municipios de entre 5.001 y 50.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en el municipio donde se desarrolla el proyecto.

iii) cuando los proyectos sean desarrollados en municipios de más de 50.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles, tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en un radio de cinco kilómetros a la redonda del emplazamiento del primer proyecto finalizado de la comunidad de energías renovables.

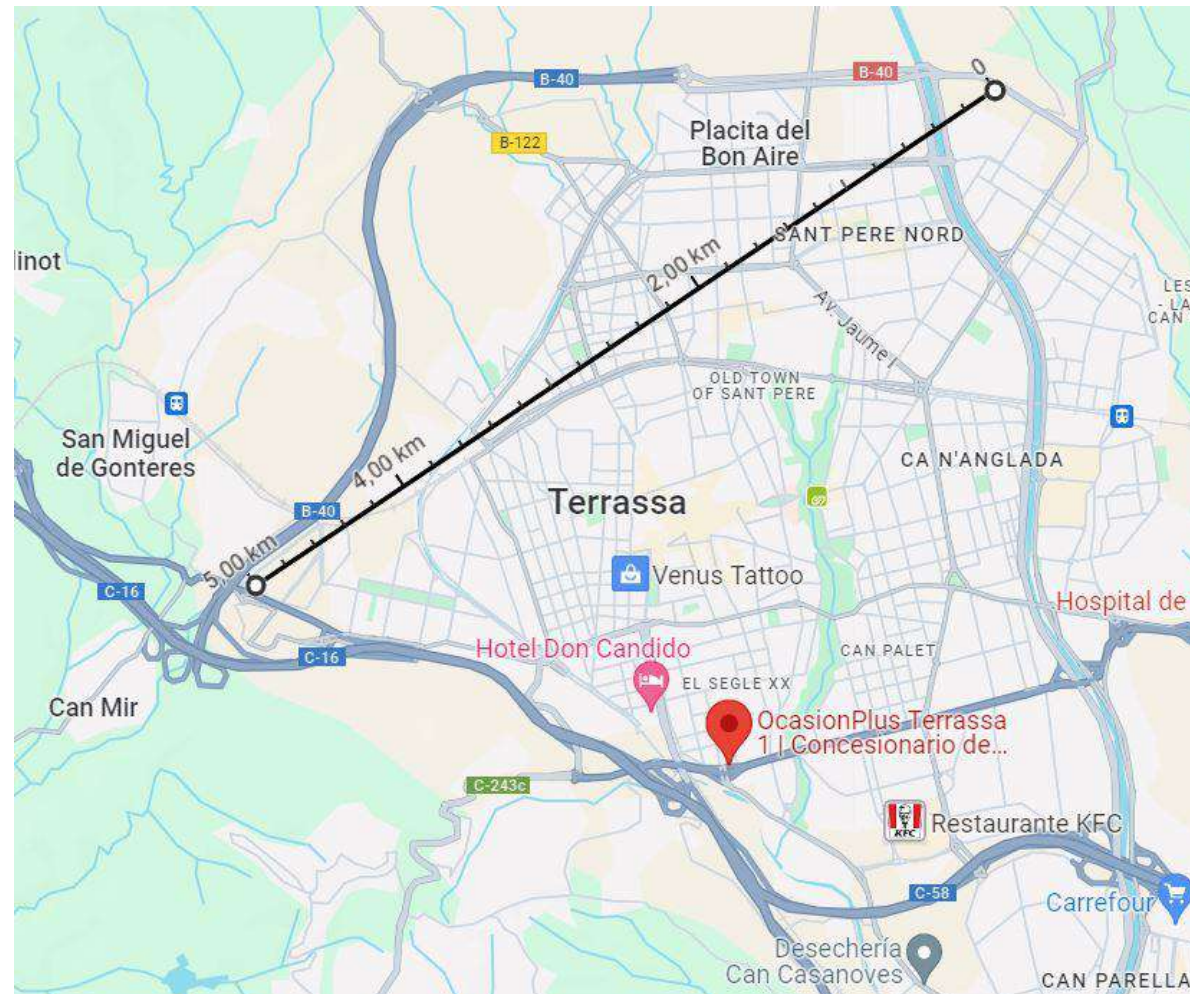
No se podrá realizar una fragmentación artificial de los proyectos con el objeto de cumplir fraudulentamente los anteriores criterios. Tampoco se podrán realizar proyectos en distintos municipios con el objeto de ampliar el ámbito de la comunidad de energías renovables, debiendo en este caso constituir comunidades independientes.

Para el cumplimiento del criterio de proximidad, los socios o miembros de entidades jurídicas que a su vez sean socias o miembros de la comunidad de energías renovables, deben cumplir asimismo lo establecido en este apartado.

Per què CCE

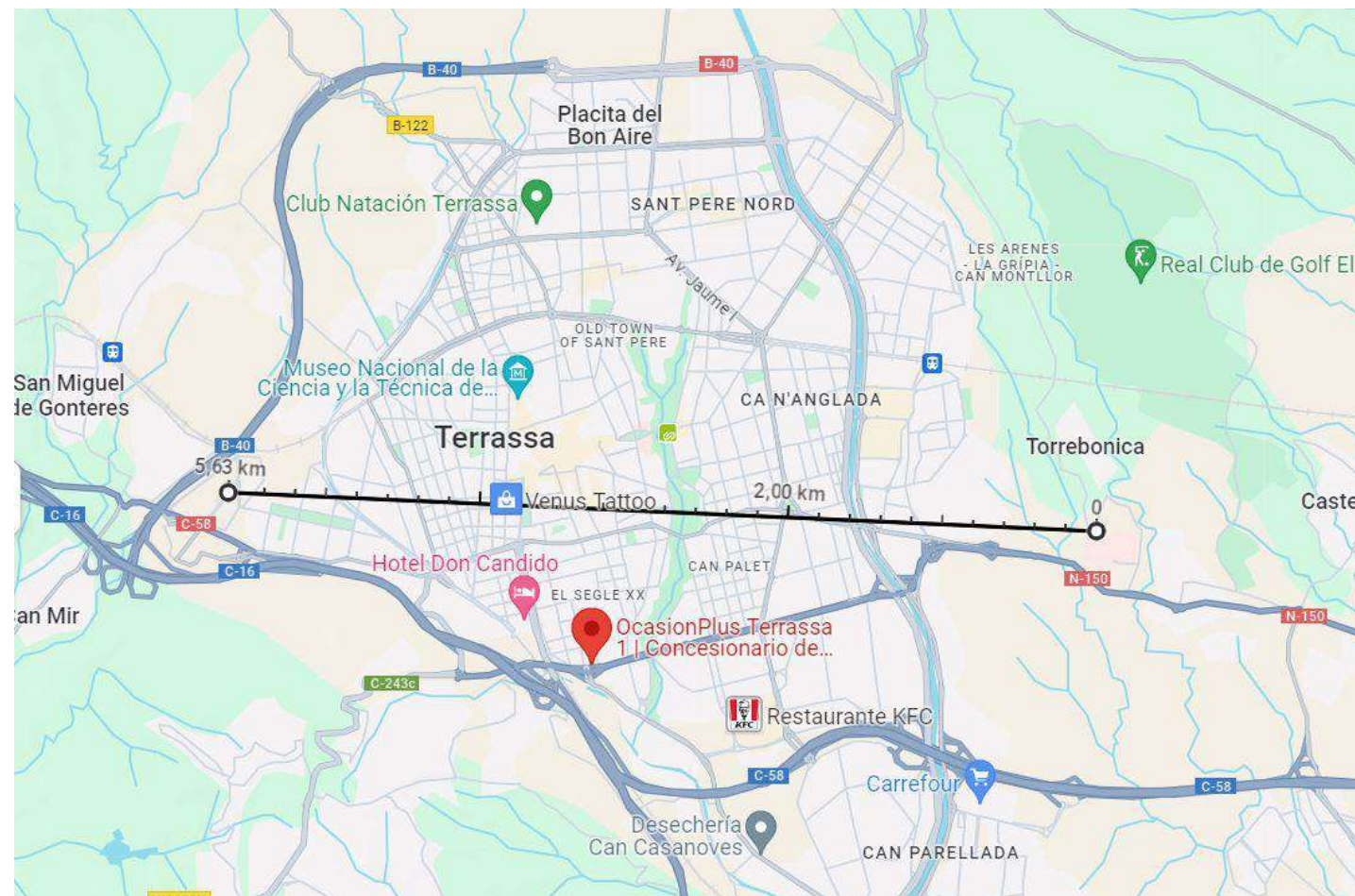
Can Petit a la otra punta. Justito justito....

Per què CCE

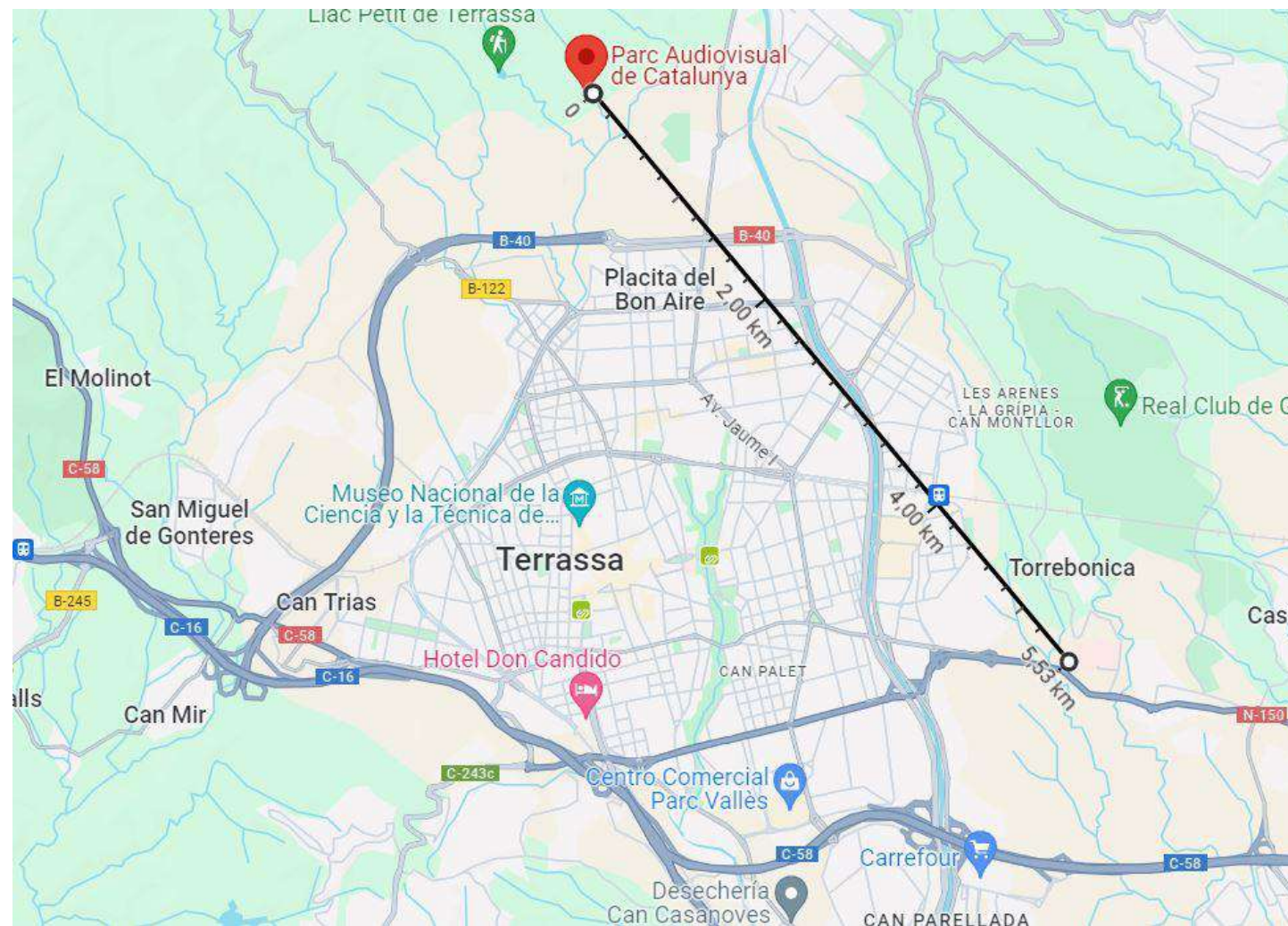
Si pensem al'hospital ja ens sortim fora...

Per què CCE

I també som fora si comptem des del parc audiovisual...

Per què CCE

I no oblidem, és proposta de RD, podria ser més, o menys, o no arribar mai... I com ja sabem, la transició energètica, o la fas o te la fan.

autoconsumo

Por Jorge Andrey, abogado experto en energía

Real Decreto de comunidades energéticas: alegaciones como terapia

Viernes, 23 de junio de 2023

La efervescente actividad transformadora al amparo del concepto comunidades energéticas sólo se iguala a las justificadas ansias del sector de ver reflejado en el BOE (que más vale tarde que nunca) un auténtico marco jurídico favorable para las comunidades de energía renovable (CER) y comunidades ciudadanas de energía (CCE). Las directivas que alumbraron estas figuras jurídicas lo hicieron acompañándolas desde su origen del mandato a los Estados miembros de introducir facilidades y ventajas concretas para estas entidades. ¿Cumple el proyecto de real decreto las expectativas? Hagamos terapia. Un artículo de [Jorge Andrey](#).

e) Se considerará que los socios o miembros de una comunidad de energías renovables están situados en las proximidades de un proyecto energético de dicha comunidad:

i) cuando el proyecto sea desarrollado en municipios de hasta 5.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles, tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en el municipio donde se desarrolla el proyecto, así como los de municipios directamente colindantes con éste, siempre que la población de éstos considerados individualmente no sea superior a 50.000 habitantes y que la población del conjunto de los municipios, incluyendo aquel en el que se desarrolla el proyecto, no sea superior a 50.000 habitantes.

ii) cuando el proyecto sea desarrollado en municipios de entre 5.001 y 50.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en el municipio donde se desarrolla el proyecto.

iii) cuando los proyectos sean desarrollados en municipios de más de 50.000 habitantes, aquellas personas que sean las propietarias de bienes inmuebles, tengan su residencia habitual o sean titulares de un punto de suministro en un radio de cinco kilómetros a la redonda del emplazamiento del primer proyecto finalizado de la comunidad de energías renovables.

No se podrá realizar una fragmentación artificial de los proyectos con el objeto de cumplir fraudulentamente los anteriores criterios. Tampoco se podrán realizar proyectos en distintos municipios con el objeto de ampliar el ámbito de la comunidad de energías renovables, debiendo en este caso constituir comunidades independientes.

Para el cumplimiento del criterio de proximidad, los socios o miembros de entidades jurídicas que a su vez sean socias o miembros de la comunidad de energías renovables, deben cumplir asimismo lo establecido en este apartado.

Exemples pràctics d'activitats possibles

Estatuts (abstracte jurídic necessari)

Activitats (reals i concretes possibles)

Actuar com a Comunitat Ciutadana d'Energia (CCE), subjecte definit a la lletra k) de l'article 6 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre del Sector Elèctric (LSE) i al seu cas dur a terme, en els termes establerts a les normatives estatal, autonòmica i europea aplicables, qualsevol de les activitats previstes per aquestes entitats a l'article 12 ter de la LSE.

És deixar la porta oberta però no dependre de la transposició ("...fumando espero, al marco jurídico favorable que yo quiero...") + llistar per referència com possibles múltiples activitats que no és faràn d'inici i potser nunca es facin

Posar en comú coneixements tècnics i energètics,

Intercanvi, esdeveniments com foro d'energia, networking, eina de responsabilitat social i ambiental corporativa

Promoure i donar suport en la implantació, d'instal·lacions fotovoltaïques en règim d'autoconsum, individual o compartit, de propietat de la Associació o de qualsevol persona afiliada.

Assumir despeses consultories tècniques o legals en benefici comú dels membres (e.g. Model PPA per ACC)

Promoure i donar suport en la implantació de qualsevol altre tecnologia associada al procés de transició energètica que pugui oferir, directa o indirectament, els beneficis mediambientals, econòmics i socials a les persones afiliades, de propietat de la Associació o de qualsevol persona afiliada.

Assumir despeses per la realització d'estudis més amplis / més enllà del autoconsum, al seu cas amb suport de l'Administració, en benefici dels membres i del municipi

Exemples pràctics d'activitats possibles

Estatuts (abstracte jurídic necessari)

Arribar a acords amb tercers, públics o privats, per a poder ocupar sòls o superfícies d'edificis amb l'objectiu de facilitar la implantació de les tecnologies associades al procés de transició energètica, inclòs l'autoconsum.

Establir sistemes que facilitin la transmissió entre les persones afiliades d'energia renovable produïda, dades de consum, flexibilitat energètica, etc

Ajudar als seus membres a identificar i sol·licitar ajudes, així com sol·licitar al seu cas en nom propi, ajudes i subvencions de qualsevol tipus provinents de qualsevol programa d'ajudes per actuacions o projectes associats al procés de transició energètica.

Qualsevol altre activitat accessòria, necessària, convenient, recomanable o associada a les anteriors.

Activitats (reals i concretes possibles)

Adjudicacions (al seu cas directes) de cobertes públiques patrimonials i demaniales

Assumir despeses d'aplicacions web, millores IT, etc.
Pensar en monitoritzar les mesures d'EE via venda de CAEs resultants i mesurats

Aconseguir ingressos. Ja hi ha hagut molta ajuda pública en el marc del PRTR, encara en curs, i no sembla que vagi a parar
E.g. 1: La Comissió Europea va establir com objectiu al RePowerEU que per a 2025 cada ciutat de més de 10K hab tingui la seva pròpia CE; E.g.2: Possible nou CE Implementa u altres ajudes autonòmiques per CE

Assumir realització d'estudis més amplis / més enllà del autoconsum, al seu cas amb suport de l'Administració

Quatre models de negoci per fer realitat projectes d'ACC

Qui fa la inversió ens marca l'escenari

- 1) **100% industrial: PPA d'ACC als seus veïns sense cap condicionament**
- 2) **Industrial amb suport públic: PPA amb condicionaments**
- 3) **100% associació CE: El que lliurement decideixen els seus membres**
- 4) **Associació CE amb suport públic: PPA amb condicionants**

Moltes gràcies
per la vostra
atenció

Jorge
Andrey ·
Advocat